

LAUSUNTO LIIKENNEVIRASTO, KEROPUTAAN RATASILLAN UUSIMINEN, TORNIO

57/11.01.00/2018

MELAYMP 20.02.2018 § 28

Valmistelija ympäristötarkastaja Kati Juurikka:

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto pyytää Tornion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta lausuntoa Liikenneviraston Keroputaan ratasillan uusimista koskevasta vesilain (578/2011) mukaisesta lupahakemuksesta (PSAVI/2595/2017). Lisäksi hankkeelle haetaan vesilain 3 luvun 16 §:n mukaista valmistelulupaa.

Lupaa haetaan Keroputaan nykyisen ratasillan purkamiselle sekä uuden sillan rakentamiselle. Olemassa oleva silta on rakennettu vuonna 1934 ja maatuet vuonna 1903. Silta on tuotu nykyiselle siltapaikalle 1953. Vuonna 2013 tehdyn tarkastusraportin mukaan sillan kuntoluokka on huono, joten se uusitaan kokonaan.

Siltapaikka sijaitsee Tornion Yli Raumolla. Sillan pohjoispuolella, noin 50 metrin etäisyydellä, sijaitsee Raumontien maantiesillat (Peltosaaren silta ja Ulkusaaren silta). Sillan eteläpuolella, noin 150 m etäisyydellä, on Färimäentien silta. Rautatiellä on sekä tavara- että matkustajaliikennettä.

Hakemuksen mukaan työmaan valmistelu aloitetaan maa-alueilla talvella 2018. Uusi silta rakennetaan samana vuonna pääosin kesätyönä, koska sillan vaatimia radanrakennustöitä ei voida tehdä maan ollessa jäässä. Viimeistelytöitä on mahdollista tehdä vielä vuoden 2019 aikana. Rakennustyöt kestävät vähintään kuusi kuukautta.

Hakemuksen mukaan nykyinen silta on teräsrakenteinen ristikkosilta ja sen taustapenkereet ovat maanvaraisia. Sillan kokonaispituus on 90 metriä. Kaksiaukkoisen sillan jännemitat ovat 45,0 + 45,0 m ja vapaa-aukko on leveydeltään noin 43 + 43 m. Nykyisen silta-aukon vapaa korkeus laakeritasojen ja erittäin harvinaisen tulvan välillä on noin 1,8 metriä.

Uusi rakennettava silta on 3-aukkoinen jatkuva palkkisilta. Sillan jännemitat ovat 25 + 32 + 25 m. Sillan kokonaispituus on 96,6 m ja hyödyllinen leveys 7,2 m. Hakemuksen mukaan suunniteltu siltaraukko, jonka tulva-aikainen vapaa virtausala on 190 m², ei supista uoman virtausalaa, eikä silta aiheuta haitallista muutosta tai seurausta joelle tai sen käytölle. Suunnitellun sillan alikulkukorkeus täyttää veneväylille asetetut suositukset eli yli 1,5 m veneilykauden

vesipinnasta turvallisuusväli huomioiden. Tulva-aikaisen vesipinnan ja sillan alapinnan välinen etäisyys on harvinaisella tulvalla noin 0,9 m. Tämä on riittävä vapaa korkeus (yli 0,5 m alikulkukorkeutta turvallisuusväli 0,2 m) huomioiden.

Nykyisen sillan molemmille puolille rakennetaan työsillat valutelineitä ja kannen siirtoratoja varten. Työsillan ja telineiden aukkojärjestelyt toteutetaan siten, että ne eivät padota vettä voimakkaasti tai häiritse kalankulkua kohtuuttomasti. Veneily tai melonta ei ole mahdollista aukoista. Telineet ovat paikoillaan noin kuusi kuukautta. Valutelineet, siirtoradat ja työsillat perustetaan pora- tai putkipaaluille. Vesialueelle kohdistuvat työt tehdään matalan veden aikaan.

Uusi kansi rakennetaan nykyisen sillan pohjoispuolella ja nykyinen kansi siirretään siirtoratojen varassa ratalinjalta sillan eteläpuolelle, nykyisten tukien yläosat puretaan ja uusi kansi siirretään paikoilleen liikennekatkon aikana (<72 h). Sillan täyttö- ja raidetyöt tehdään saman liikennekatkon aikana. Sillan pääty- ja välituet rakennetaan nykyisen sillan alla. Alusrakenteiden rakentaminen voidaan suorittaa pääosin ilman liikennekatkoja. Työnaikaiset järjestelyt tarkentuvat jatkosuunnittelussa.

Hakemuksen mukaan vesistöissä työmaa-alueen läheisyydessä voi esiintyä ajoittaista samentumista työn aikana. Rakennettava väliaikainen työsilta ja telineet vaikuttavat alueen vedenvaihtuvuuteen väliaikaisesti koko rakentamistöiden keston ajan. Vesi kulkee tällöin käytännössä ainoastaan telineisiin jätettyjen aukkojen kautta.

Suunnitellun sillan rakentamisen aiheuttama melu sekä veden satunnainen ja väliaikainen samentuminen saattavat aiheuttaa tilapäistä haittaa kalastolle mm. karkottamalla kaloja työkohteen läheisyydestä. Vaikutukset ovat kuitenkin vain rakentamisen aikaisia. Hakemuksen mukaan Keroputaassa esiintyy särkeä, ahventa ja haukea. Uomassa ei ole havaittu lohikaloja tai nahkiaisia tai muita ns. arvokaloja.

Suunniteltu uusi silta ei vaikuta jäidenlähtöön eikä altista nykyistä enemmän esim. jää- ja hyydepatojen syntymiseen. Silta-aikana virtausala on Keroputaan muita siltarakenteita suurempi. Silta-aukko ei muodosta tulevaisuudessa haittaa kalaston ja eliöstön liikkumiselle.

Happamia sulfaattimaita on havaittu sillan molemmissa päissä. Silta ja työnaikaiset rakenteet perustetaan teräputkipaaluilla kallion varaan. Porapaalujen käytöllä pyritään estämään paalutustyön aikainen silttikerroksen häiriintyminen. Työmaalla ei toteuteta merkittävässä määrin massanvaihtoja. Hanke ei laske alueen vesipintojen tasoa eikä ympäristöä kuivateta. Näin ollen siltatyömaalla ei arvioida syntyvän hapanta valuntaa.

Nykyisen sillan purkamisen sekä uuden sillan rakentamisen aikaisia vesistövaikutuksia tarkkaillaan, koska työvaiheet saattavat aiheuttaa väliaikaista veden samentumista. Tarkkailun tavoitteena on seurata vaikutuksia siltapaikan alapuolisen veden laatuun.

Hankealuetta ympäröivät vesialueet ovat Yliraumon Osakaskunnan ja kaakkoisosassa Tornion kaupungin omistamia. Yliraumon Osakaskunnan kanssa on sovittu töiden toteuttamisesta. Tornion kaupungin kanssa on alustavasti sovittu heidän alueidensa käytöstä urakassa. Ratatoimitus on käynnissä ja lainvoimainen ennen töiden toteuttamista. Kaikki siltarakenteille ja työnaikaisille silloille tarvittavat alueet ovat hakijan omistuksessa.

Hakemusasiakirjat ovat sähköisenä internetissä osoitteessa www.avi.fi/lupatietopalvelu.

YMPÄRISTÖPÄÄLLIKÖ AAPO MÄENPÄÄ:

Ympäristölautakunta toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Vesistötyöt tulee mahdollisuuksien mukaan tehdä alivirtaamakaudeksi. Työt tulee suorittaa siten, että Keroputaan pohjasedimentin tarpeeton sekoittaminen voidaan minimoida. Samentumisen vaikutus kalojen kutuun tulee huomioida siten, että eniten samentumista aiheuttavat työt eivät ajoittuisi parhaaseen kutuaikaan.

Siltatyömaan tutkimuksissa on havaittu happamia sulfaattimaita. Happamien sulfaattimaiden esiintymistä tulee tarkkailla myös töiden edetessä, sillä niiden esiintyminen vaihtelee suuresti. Hapen pääsy rikkipitoisiin kerroksiin tulee estää kaikin mahdollisin keinoin ja näin ollen ehkäistä mahdollista vesistökuormitusta. Lisäksi siltatyömaan toteutuksessa tulee huomioida rata-alueen maaperän mahdolliset haitta-aineet sekä niiden kulkeutumisriskit Keroputaaseen.

Mahdolliset työkoneiden öljy- ja polttoainevuotojen ympäristövahingot tulee estää tehokkaasti varaamalla riittävästi öljyntorjuntavälineitä ja -materiaalia. Alueella mahdollisesti varastoitavat polttoainesäiliöt tulee sijoittaa tiiviille alustalle ja säiliöiden tulee olla kaksoisvaippallisia tai valuma-altaallisia ja lukittuja.

Toiminnassa syntyvät jätteet ja vaaralliset jätteet tulee säännöllisesti toimittaa toimijoille, joilla on lupa kyseisten jätteiden vastaanottoon ja kuljettamiseen. Kiinteitä tai nestemäisiä jätteitä ei saa joutua Keroputaaseen.

Koska sillan perustamistöiden yhteydessä rakennettavat telineet estävät vesialueen virkistyskäytön ja sillan alittamisen töiden aikana,

tulee työmaa-alueesta varoittaa kyltein ja merkitä vaara-alue riittävä selkeästi.

Vedenlaadun seuranta tulee toteuttaa vähintään hakemuksessa esitetystä laajuudesta. Tarkkailun tulokset tulee toimittaa Lapin ELY-keskuksen lisäksi myös Tornion kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle heti analyysitulosten valmistuttua. Luvan saajan tulee nimetä hankkeelle vastuuhenkilö, jonka yhteystiedot toimitetaan Tornion ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Pidetään pöytäkirja tämän pykälän osalta kokouksessa tarkastettuna.

MERI-LAPIN YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA:

Hyväksyttiin ja pidettiin pöytäkirja kokouksessa tarkastettuna tämän asian osalta.
